

K bodu č. 4. Výroční zpráva o činnosti a hospodaření OOA-S za rok 2021 včetně výroku auditora

Výroční zpráva Dozorčí rady pro Valné shromáždění OOA-S konané v roce 2022

Milé kolegyně a kolegové, dámy a pánové,

autoři i nositelé autorských práv, příslušníci pestrého množství uměleckých profesí sdružených ve společném domě pod střechou OOA-S! Jsme potěšeni, že se s Vámi (jakožto Vaši zástupci delegovaní k plnění úkolů Dozorčí rady) po delším období budeme moci opět osobně setkat na společném zasedání Valného shromáždění našeho spolku, které se koná dne 18.5.2022 od 13 h v prostorách Café Louvre, Národní 22, Praha 1. Pro tuto příležitost jsme shrnuli podstatné momenty a postřehy z naší činnosti v uplynulém období, s nimiž Vás na shromáždění bezprostředně seznámíme, a nyní v předstihu předáváme i každoročně očekávané výroční poselství:

(1) Berme osud našeho spolku do vlastních rukou, bud'me aktivní, myslíme na pokračovatele

Říká se všeobecně o volbách do zastupitelských orgánů, že jsou „svátkem demokracie“. My sice na půdě OOA-S v letošním roce nevolíme, ale už samotná možnost aktivní, živé účasti na jednání onoho základního a (skutečně!) nejvyššího spolkového orgánu má být a vpravdě je oním svátkem, zvláště po vynucené odmlce. Bud'me rádi, že začínáme znovu v plném rozsahu fungovat!

Naše organizace prožila těžké útlumové období naštěstí bez velkého propadu a teď už víme, že je úspěšně překonala a půjde dál. Cítíme ale potřebu povzbudit Vás, abyste náš spolek, naše společné cíle a zájmy, náš společný osud aktivně brali do svých rukou, hájili před svým okolím a přiváděli i nové, mladé kolegy. Právě shromáždění autentických výtvarníků, filmařů a architektů, kvůli nimž náš samosprávný spolek existuje a kteří mají být v centru pozornosti, je živým pramenem vlévajícím opravdový život naší „společné akci“, včetně jejího pokračování do budoucna.

(2) Uvědomujme si více, co by nás mohlo strategicky ohrozit

Většině společnosti se během uplynulých dvou let podstatně změnila priority. Kdo není slepý a hluchý, musel si uvědomit, že (zdánlivě teoretické, vznešené, nadnesené) pojmy jako zdraví, svoboda, samospráva, (ale i osobní samostatnost bez veřejného dohledu, volnost umělecké tvorby a možnost žít se činnostmi dle vlastní volby a na vlastní odpovědnost, svobodný projev slova i vyznání, obrana našeho společného životního prostoru, tj. našeho území i kulturního okruhu, a další životní hodnoty), všechny dosud pokládané za běžnou samozřejmost, mají svou reálnou náplň, nejsou prázdnou frází, něco znamenají. Jejich skutečnou cenu a význam nejlépe poznáváme, když se nám začnou nedostávat.

Současně v souvislosti s reálným stavem hospodářství i s válečnými událostmi v blízkém sousedství procházíme určitou deziluzí, když se stáváme svědky demaskování některých zdánlivě spontánních aktivit v naší společnosti, zaštiťujících se původně líbivými slovy, u nichž se ale nyní ukazuje jejich zinscenovaná povaha a marketingová vyprázdňenost. Ti, kdo mají zájem oslabit nás a těžit z našeho rozdělení, se naučili s pomocí sofistikovaných technik (o nichž se v médiích hovoří jako o „hybridních operacích“) vytvářet mezi námi umělé konflikty a financovat vlivové zásahy s vlastními sobecky orientovanými záměry.

Nebud'me naivní – tak, jako byla existence takovýchto netransparentních vlivových praktik poslední dobou ostře nasvícena na celospolečenské úrovni, vyskytují se už dlouhou dobu i v naší branži. Soustředěné tlaky nejrozličnějších skupin s parciálními zájmy (s nimiž

přítom na pracovní bázi dennodenně vstupujeme do kontaktu), jež zdánlivě odbornou argumentací „problematizují“ duševní vlastnictví, eliminují jednotný postup uměleckých tvůrců a nositelů autorských práv (mj. lobbyisticky i mediálně škodí svépomocně vytvořeným samosprávným kolektivním správcům autorských práv), s cílem oddálit či se zcela vyhnout oprávněným finančním i jiným principiálním a existenčním nárokům ze strany autorů. Nezbytvá nám, než být společně připraveni a schopni projevovat velkou odolnost vůči takovým tlakům.

(3) Na půdě spolku budme konstruktivní, sjednotme se na základních společných zájmech, navenek vystupujeme jednotně

Jako jednotlivci můžeme mít na tisíce drobných životních záležitostí odlišný pohled (ať už se lišíme v názorech na politiku, historii, sport; míváme i rozdílný umělecký vkus). Nic z toho by nám ale nemělo být překážkou, abychom se sešli na společné platformě v tom, co je nám vlastní v ochraně našeho uměleckého odvětví, našich autorských práv, našich společných odborných a profesních zájmů.

Vzhledem k povinné otevřenosti a absolutní transparentnosti kolektivní správy (založené právními předpisy) se nikdy nevyhneme eventualitě, že každý náš vnitřní proces může být kdykoliv veřejně amplifikován, vytržen z kontextu nebo naopak záměrně stavěn do nepatřičných souvislostí. Vyvarujme se proto sebelépe míněných nesvorností, které se pak stávají snadnou „zbraní“ v rukou našich oponentů s antagonistickými zájmy. Pokud jsme byli snad dříve i více kritičtí, projevme nyní v rozkolísaných časech silněji svoji velkorysost a držme navenek jednotu ve prospěch společných cílů.

Braňme naši OOA-S před těmi, kdo mají za cíl nás znejistit a oslabit. Bojujme proti neověřeným tvrzením, podezírání a lžím (manipulativní fakenews).

(4) Vraťme věci do normálu, ale přitom inovujme a podržme si vše užitečné, co jsme se naučili v krizovém období

V letech, kdy nebylo možné dohlédnout konce pandemických a jiných společenských omezení, jsme předem vytkli úkol, aby chod kolektivního správce byl nepřetržitě zachován. Jakékoliv ochromení činnosti by se nám v budoucnu vymstilo, zejména výpadkem příjmů z kolektivní správy pro autory. Proto i nadále do neisté budoucnosti platí, že nebudeme uzavírat kancelář, rušit ani odkládat aktivity a jednání. Vše, co jde, musí být uskutečňováno, způsobem aktuálně přípustným podle právních předpisů v tom kterém okamžiku. V našem spolku ani ve výjimečných situacích nikdo nemá být krácen na základních právech, vždy se musí hledat cesta, *aby to šlo*, nikoliv hledat důvody, *proč něco nejde!*

Vůči uživatelům – našim smluvním partnerům, kteří jsou plátcí autorských odměn, pokud byli postiženi výpadkem činnosti a příjmů v době pandemie, jsme se snažili přistupovat s lidským pochopením a podle principů elementární spravedlnosti. Zdržet se jakýchkoliv reputačně citlivých kroků bylo v dané situaci nezbytné.

Současně už máme dostatečnou zkušenost s užitečnými opatřeními z oněch mimořádných měsíců a jsme proto schopni podržet nové způsoby práce (zejména větší elektronizaci komunikace i vnitřní správy) i některá úsporná rozpočtová opatření.

Smysl a účinky kontrolních a dohledových činností prováděných Dozorčí radou celkově posílily díky prosté změně naší metodiky: Upřednostňujeme kooperativní působení a účast už od okamžiku přípravy všech nových procesů, takže se snažíme v mnohem větší míře bezprostředně účastnit důležitých aktivit prováděných výkonnými orgány spolku (Výbor, Ředitelka, Kancelář, odborné komise), vstupovat do nich a korigovat je. Sledovat trendy a navádět procesy včas do správných, poctivých kolejí je mnohem efektivnější, nežli ex post hasit pomyslné „požáry“. Věřte, že když se postupuje konstruktivně, můžeme dosahovat lepších výsledků než v případě zbytečné konfrontace.

(5) Daří se vyhledávat a aktivizovat nové finanční zdroje odměn pro autory.

Rádi bychom ocenili aktivitu Ředitelky a výkonných spolkových orgánů při vyhledávání a získávání nových zdrojů finančních odměn pro autory, jimiž jsou už v letošním roce částečně nahrazovány výpadky příjmů z odvětví silně postižených v „covidové éře“. Orientací na nové projekty a smluvní vztahy (vzhledem k významnému posunu užití do digitální sféry) i důsledným dotažením finančních narovnaní ze starších období se podařilo mimořádně dosáhnout výběru více než 47 mil. Kč v uplynulém roce.

Neměli bychom ale podlehnout falešnému dojmu ohledně situace na trhu, který je nyní skutečně masivně zasažen devastujícími účinky předchozího nuceného umrtvení společnosti. To ještě může mít i v nastupujícím období negativní vliv na výši našich budoucích příjmů a nemá smysl v tomto směru předem cokoliv zastírat.

(6) **Ceníme si projevené solidarity a kolegiality uvnitř OOA-S**

Vysoce ceníme projevenou vzájemnou pomoc a solidaritu mezi našimi členy v uplynulém dvouletém období, ať již proběhla institucionálně v rámci akcí organizovaných samotnou OOA-S, nebo jste ji sami diskrétně projevovali ve svém bezprostředním okolí.

(7) **Dlouhodobě nás trápí popírání práv autorů–střihačů veřejnoprávní institucí SFK a problémy s kvalitou digitalizace starších filmových děl pod taktovkou NFA a SFK**

Pokládáme za nezbytné veřejně upozornit na dlouhodobé bezpráví, které se děje profesní skupině autorů střižové skladby audiovizuálních děl. Jejich práva jsou setrvale popírána veřejnoprávní institucí – Státním fondem kinematografie, odmítajícím stanovit a vyplácet jim příslušející podíly odměn v souvislosti s užitím starších českých filmů. Obdobně (i přes občasné verbální proklamace) zůstává trvale neřešen problém týkající se digitalizace národního filmového fondu pod taktovkou Národního filmového archivu (držitele a správce záznamů) a Státního fondu kinematografie (právního nástupce někdejších producentů), při němž naši autoři trpí zasahováním do integrity svých děl a upíráním osobnostních práv autorských při nekvalitně prováděné digitalizaci, bez patřičné metodiky.

Jsou to jedny z nejčastějších dlouhodobě se opakujících stížnostních agend řešených Dozorčí radou v posledních letech a svou závažností se dalece vymykají. Řešení přesahuje možnosti dotčených jednotlivců i jejich samostatných profesních organizací. V této věci jedinou nadějí je, že se celá obec výtvarných a audiovizuálních umělců spojí a postaví za své kolegy, kteří bezúspěšně vyčerpali všechny dosavadní dostupné možnosti nápravy.

(8) **Stav hospodaření, účetnictví i rozúčtování odměn v OOA-S je v pořádku**

Dozorčí osvědčuje následující výsledky své kontrolní činnosti:

- a) **Účetnictví OOA-S je vedeno řádně, podává věrný a poctivý obraz o hospodaření OOA-S v souladu s právními předpisy.**
- b) **Rozúčtování příslušných podílů z vybraných finančních prostředků náležejících oprávněným nositelům autorských práv bylo prováděno v souladu s rozúčtovacím řádem, dalšími zásadami a pravidly schvalovanými Valným shromážděním OOA-S a stanovenými Dozorčí radou OOA-S a dělo se tak v předepsaných termínech.**
- c) **Veškeré investování svěřených prostředků probíhalo hospodárně, v souladu s pravidly pro nakládání s příjmy z výkonu práv a příjmů z investování příjmů z výkonu práv a v souladu se schválenou investiční strategií a bylo stoprocentně kryto zajišťovacími instrumenty. Inkasované příjmy (výdělek) z investování jsou v plném rozsahu určeny k rozdělení autorům.**

Děkujeme za Vaši pozornost a těšíme se na osobní setkání při letošním zasedání Valného shromáždění OOA-S, kde Vám budeme plně k dispozici pro další komunikaci.

Za Dozorčí radu OOA-S

Vladimír Groh,
předseda DR OOA-S

Marek Jícha
člen DR OOA-S

Stanislav Klecandr
člen DR OOA-S